

РЕШЕНИЕ

№ 912

гр. София, 02/16/2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 02/02/2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **11113** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК вр. чл.68 33Дискр.

Образувано е по жалба от [фирма], [населено място] против Решение №765/18.10.2021 г. на КЗД, АД НОС заседателен състав, по преписка №230/2019 г., с което е установено, че при осъществяване на своята дейност [фирма] е поддържало и продължава да поддържа, към момента на постановяване на решението архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до и в обект на същото, находящ се на адрес: [населено място] [улица], което на основание чл.5, вр. чл.4, ал.1 33Дискр представлява дискриминация по признак „увреждане“ и нарушение на 33Дискр; наложена е имуществена санкция в размер на 250 лв., на основание чл. 47, т. 3 вр. с чл. 80, ал. 2 от 33Дискр, предписано е да се предприемат необходимите действия за изграждане на достъпна архитектурна среда в обекта в 3-месечен срок от постановеното решение съгласно чл.47, т.4 33Дискр.

В жалбата са наведени доводи за неправилност на оспореното решение. Сочи се, че препоръката на Комисията за защита от дискриминация по отношение на визириания обект е изпълнена своевременно, като доказателства за това се представят посочените с жалбата Фактура №18000002367 от 11.12.2019 г., декларация за съответствие, кореспонденция с мениджъра на офиса, както и снимков материал, за който се твърди, че е от процесния обект. По изложените съображения се иска отмяна на решението на КЗД и присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.

Ответникът, Комисия за защита от дискриминация, чрез процесуалния си

представител юриконсулт Б. Б., оспорва жалбата. Претендира присъждането на разноски.

СГП не е взела участие в производството.

По делото са събрани писмени доказателства. Приложено е заверено копие на преписка №230/2019 г., по която е издадено оспореното решение.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Жалбата е депозирана в законоустановения в чл.68, ал.1 ЗЗДискр. срок от надлежна страна, при което същата е процесуално ДОПУСТИМА. Разгледана по същество, настоящият съдебен състав я намира за НЕОСНОВАТЕЛНА.

Производството пред административния орган по преписка №230/2019 г. е образувано с Разпореждане №717/02.08.2019 г. на Председателя на КЗД, издадено въз основа на Решение, взето по Протокол №11 от заседание на Комисията за защита от дискриминация (КЗД) от 17.07.2019 г., по повод доклад с вх. №12-11-2740 от 16.07.2019 г., изготвен от Председателя на КЗД в рамките на кампания „Достъпна България“, относно изградена и поддържана недостъпна архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места и Констативен протокол с вх. №12-11-2338 от 17.09.2018 г. за извършена проверка на обект, находящ се в офис на оспорващото дружество [фирма], [населено място] [улица]. При проверката в офиса регионалният представител на КЗД е констатирал, че пред входа има едно стъпало, което без праг преминава в работното помещение и няма изградена достъпна архитектурна среда за хора с двигателни увреждания.

Преписката е разпределена на АД НОС заседателен състав, който е определил председател и докладчик. Докладчикът е провел процедура по проучване, като е дадена възможност на страните да се запознаят със събраните по преписката материали. В хода на тази процедура жалбоподателят е представил становище от 13.02.2019 г., в което твърди, че липсата на рампа не осъществява състава на нарушението, визиран в чл.5, предложение последно от ЗЗДискр. Изтъква, че лицата с увреждания, желаещи да се възползват от услугите на [фирма], не са неблагоприятно третирани, защото имат възможност да заявят потребителски кредит както в офис на компанията, така и чрез обаждане по телефон, в лична среща с кредитен експерт от компанията. Относно изплащането на одобрената сума и последващо погасяване също се твърди, че компанията [фирма] осигурява различни възможности на своите клиенти. Посочва също, че е организирано поставянето на рампа за инвалиди, чрез която всяко лице със затруднена подвижност ще има възможност на достъп до офиса.

Въз основа на проучването е изготвено заключение на докладчика по преписката. На 24.06.2021 г. е проведено заседание на АД НОС заседателния състав на КЗД, на което представител на дружеството не е участвал, въпреки редовното му уведомяване. Даден е ход по същество и преписката е обявена за решаване. На ответната страна е даден 14-дневен срок за представяне на писмено становище. Такова не е постъпило. На 18.10.2021 г. е постановено процесното решение, с което е прието че [фирма] е поддържало и продължава да поддържа архитектурна среда, затрудняваща достъпа на лица с увреждания до обект: [фирма], находящ се на адрес: [населено място] [улица]. Поради това е прието, че е налице осъществена дискриминация по чл.4, ал.1 във връзка с чл.5 от ЗЗДискр. по защитен признак „увреждане“, дадено е задължително предписание за отстраняване на констатираното нарушение и е

наложена имуществена санкция в размер на 250 лв. Решението е съобщено на жалбоподателя на 21.10.2021 г..

В хода на съдебното производство жалбоподателят е представил доказателства за закупена през м. декември 2019 г. сгъваема рампа за инвалидни колички и снимков материал, за който твърди, че е от процесния обект в [населено място], както и кореспонденция по имейл между служител и мениджъра на офиса. Тези доказателства установяват закупена рампа, като от приложения с жалбата по делото снимков материал действително се вижда, че такава е поставена, но не може да се приеме за установено, че действителното местоположение на поставената рампа е в обекта на дружеството в [населено място]. Предвид това съдът приема, че не е установено твърдението на жалбоподателя, че е изпълнил задължението си за осигуряване на достъпна архитектурна среда през м. декември 2019 г., както се твърди в жалбата до съда.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Съгласно изричната разпоредба на чл.168, ал.1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен, въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт, на всички основания по чл.146 АПК, като съгласно ал.2 на същия член съдът обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това.

Съдът намира, че оспореното в настоящото производство решението е постановено от компетентен орган. Разпоредбата на чл.64, ал.1 от ЗЗДискр. постановява, че решенията се вземат с обикновено мнозинство от членовете на заседателния състав и се подписват от него, което изискване в настоящия казус е изпълнено, като не е налице особено мнение на член от състава. С оглед на това, настоящият съдебен състав намира, че не е налице предпоставката за отмяна на атакувания акт - липса на компетентност по смисъла на чл.146, т.1 АПК.

Оспореното решение е издадено и в съответствие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му, съгласно разпоредбите на чл.65 и чл.66 от ЗЗДискр във връзка с чл.59, ал.2 АПК. Резултатът от производството пред КЗД е писмено обективиран в Решение № 765/18.10.2021 г. на КЗД, АД НОС заседателен състав, в което са посочени наименованието на органа, който го е издал, фактическите и правните основания за издаването му, разпоредителна част, както и пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва.

При образуване на административното производство не са били налице отрицателни процесуални предпоставки, възпрепятстващи образуването му. Разпоредбата на чл.52, ал.1 от ЗЗДискр. касае забрана за образуване на производство в тригодишен срок от осъществяването на форма на дискриминация по смесъла на цитирания закон, и въвежда задължение за прекратяването на образувано такова, като законодателя има предвид този срок да е изтекъл преди датата на образуване производство пред независимия специализиран държавен орган за предотвратяване на дискриминация по чл.40, ал.1 от ЗЗДискр, а не след този момент. Преклузията на правото да се търси защита не е обвързано с продължителността на административното производство по ЗЗДискр. или проведеното в последствие съдебно производство. Така и в процесния случай производството е образувано в законовия срок по чл. 52 ал.1 от ЗЗДискр. На ответника е гарантирано правото да се запознае със събраните по преписката материали на основание чл.59, ал.3 от ЗЗДискр, предоставена му е възможност да

обективира своите възражения, като предостави допустими, необходими и относими към спора доказателства.

Въпреки твърденията на [фирма] в Становище от 13.12.2019 г. по преписка №230/2019 г., че е „организирано поставянето на рампа за инвалиди, чрез която всяко лице със затруднена подвижност ще има възможност на достъп до офиса“, допълнителни доказателства за това не са предоставени на Комисията нито в конкретното становище, нито в хода на производството до неговото приключване с Решение №765/18.10.2021 г. При проведеното проучване и при събиране на необходимите и относими доказателства органът е извършил пълно, обективно и всестранно изясняване на релевантните за случая факти в съответствие с разпоредбите на чл.35 и чл.36, ал.1 от АПК.

Изложеното обуславя извод за липсата на съществени процесуални нарушения при изясняване на обективната истина, съответно спазени са основните принципи на процеса, гарантиращи равенството на страните в производството, тяхното активно участие, вкл. и при събирането на доказателства /чл. 8, чл. 34 и следващите от АПК/.

Оспореното решение съответства и на приложимите материално правни норми. Разпоредбата на чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. забранява всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Пряка дискриминация по смисъла на ЗЗДискр. е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по чл.4, ал.1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. За да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр. е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл.4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи неблагоприятно третиране на определено лице или лица, а е необходимо да се докаже още, че това неблагоприятно третиране е извършено по някой от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение, в случая неблагоприятно третиране, и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания чл.4 от закона.

В настоящия случай заключението на състава на КЗД за установена проява на дискриминация се основава на констатирано нарушение на чл.4, ал.1 във връзка с чл.5 от ЗЗДискр. по защитен признак „увреждане“, изразяващо се в неосигуряване от страна на [фирма] на достъпна среда на неопределен, но определяем кръг от засегнати лица в техния обект, находящ се в [населено място] [улица]. В хода на проведеното производство пред КЗД дружеството не е представило доказателства, че е осигурило изискуемата достъпна среда в този обект. Разпоредбата на чл.5 от ЗЗДискр. определя като дискриминация изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места.

Законът не дава дефиниция на понятието “публично място“. При определяне на неговото съдържание обаче следва да се изхожда от целта на ЗЗДискр. и чл. 9 от Конвенцията за правата на хората с увреждания. Съгласно цитираната норма от Конвенцията целта е да се даде възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, като имат достъп до всички удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Изложеното налага извод, че сградите, в които се предоставят кредитни услуги, предлагани публично, могат да се определят като публично място. Съобразно константната съдебна практика задължение и отговорност за осигуряване на достъпна архитектурна среда имат и частните субекти, щом предлагат обществени услуги (напр. Решение №6959 от 09.06.2016 г. на Върховния административен съд по адм.д.№6376/2015 г.). Това задължение произтича и от нормата на чл.2 от Наредба №4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания във връзка с чл.169, ал.4 от Закона за устройство на територията.

Легална дефиниция на понятието "Достъпна среда" се съдържа в §1, т.2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания. Съгласно същата, „Достъпна среда“ е среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, която всеки човек с намалена подвижност, със или без увреждания, може да ползва свободно и самостоятелно. В този смисъл твърденията на оспорващия за оказвано съдействие от страна на служителите в офиса на [фирма] и обслужване на гражданите с увреждания извън сградата, както и по телефон са неотнормирани към задължението за осигуряване на достъпна среда. Неосигуряването на достъпна среда е въведено от закона като отделна, самостоятелна форма на дискриминация, при която не се изисква съпоставяне с други лица в сходно положение, поради което и не е необходимо да се установява, че при предоставяне на кредитните услуги в [населено място] конкретно лице с увреждания е било третирано по-неблагоприятно от друго лице, което не притежава този защитен признак. Това е така, защото липсата на достъпна среда, лишавайки хората с увреждания от възможността да участват самостоятелно и пълноценно в обществения живот, сама по себе си представлява неравноправно третиране и не е необходимо това да се установява с конкретни житейски примери.

В обобщение на изложеното настоящият съдебен състав намира, че [фирма], в качеството си на доставчик на обществени услуги в наето помещение, е задължено да осигури достъпна среда, включително за лица със затруднена двигателна подвижност. Като не е сторил това в обектът, находящ се в [населено място] [улица], оспорващият е допуснал нарушение на чл.5 от ЗЗДискр. във връзка със защитен признак „увреждане“ по реда на чл.4, ал.1 от същия закон.

Разпоредбата на чл.47, т.4 от ЗЗДискр. установява като правомощие на КЗД да дава задължителни предписания по спазването на закона. Волеизявлението на органа има властнически характер, тъй като е с обвързващо действие по отношение на оспорващия, поради което за разлика от препоръките по т.6 от същия член подлежи на съдебно обжалване. Доколкото няма спор по фактите и предвид изложеното за наличието на задължение на [фирма] да поддържа достъпна среда, настоящият съдебен състав намира, че дадените задължителни предписания спрямо

установените факти съответстват на материалния закон и са насочени към постигане на целта му. Ето защо решението на КЗД и в тази му част е законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

С оглед констатираното нарушение на чл.5, предл. последно от ЗЗДискр. във връзка със защитен признак „увреждане“ по реда на чл.4, ал.1 от същия закон, на основание чл.80, ал.2 от ЗЗДискр. е ангажирана административно наказателната отговорност на [фирма], като му е наложена имуществена санкция в размер на 250 лева. Законодателят не е определил налагането на санкцията като кумулативна мярка, следваща се от установена дискриминация, а е предоставил преценката за това на КЗД. Ето защо, административният орган следва да изложи мотиви относно целта и размера на санкцията. И ако превантивната цел на санкцията произтича от целта на закона - да се предотврати за в бъдеще допускането на дискриминация и да мотивира лицето да поддържа достъпна архитектурна среда, то размерът на санкцията следва да бъде конкретно определен и индивидуализиран. В случая, административният орган е изложил мотиви защо определя санкция в законоустановения минимум в размер на 250 лв. Затова и в тази си част оспореното решение е правилно.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира оспореното решение на КЗД за законосъобразно, като издадено от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, в предвидената от закона форма и постановено при спазване на процесуалните правила и релевантните материалноправни норми и при липса на основания за отмяната му.

При този изход на делото, претенцията за разноси на жалбоподателя е неоснователна. Основателна при този изход на спора е претенцията на ответника за присъждане на разноси по делото. С оглед фактическата и правна сложност на делото, и обема на извършената работа на основание чл. 25 от НЗПП вр. с чл. 37 от ЗПП, вр. с чл. 143 ал. 3 от АПК, съдът намира, че следва да се присъди сумата от 100 лева.

Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 АПК Административен съд - София-град, II отделение, 52 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], [населено място] против Решение №765/18.10.2021 г. на КЗД, по преписка №230/2019 г., с което е установено че при осъществяване на своята дейност [фирма] е поддържало и продължава да поддържа, към момента на постановяване на решението, архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до и в обект на адрес: [населено място] [улица], което на основание чл.5 във вр. с чл.4, ал.1 от ЗЗДискр представлява дискриминация по признак „увреждане“ и нарушение на ЗЗДискр; наложена е имуществена санкция в размер на 250 лв., на основание чл.47, т.3, вр. чл.80, ал.2 ЗЗДискр; предписано е да се предприемат необходимите действия за изграждане на достъпна архитектурна среда в обекта съгласно чл.47, т.4 ЗЗДискр.

ОСЪЖДА „ПРОФИ КРЕДИТ България“ Е., [населено място],[жк], [улица],

[жилищен адрес] да заплати на Комисията за защита от дискриминация деловодни разноси в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 от АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: